

State of Tax, Legal & People Webcast

Productduurzaamheid - wetgeving en waardecreatie

Dinsdag 17 maart, 15.00 - 16.30 (CET)

Agenda

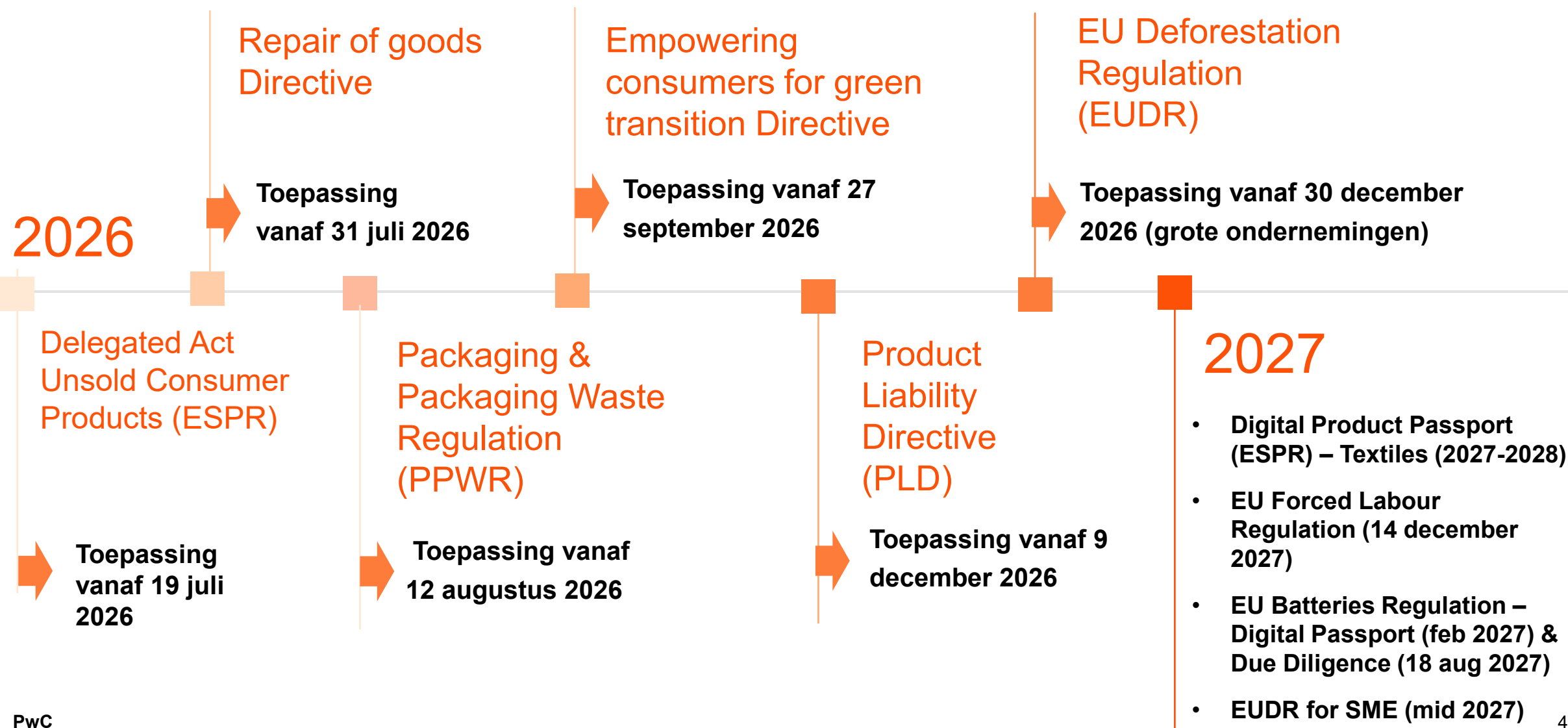
- 1 Wat komt er op bedrijven af en wanneer?
- 2 Kansen en waardecreatie
- 3 Synergie en interoperabiliteit
- 4 Vragen en afronding

1

**Wat komt er op bedrijven
af en wanneer?**

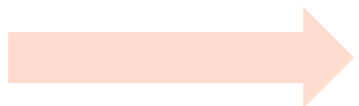

Tijdlijn 2026-2027

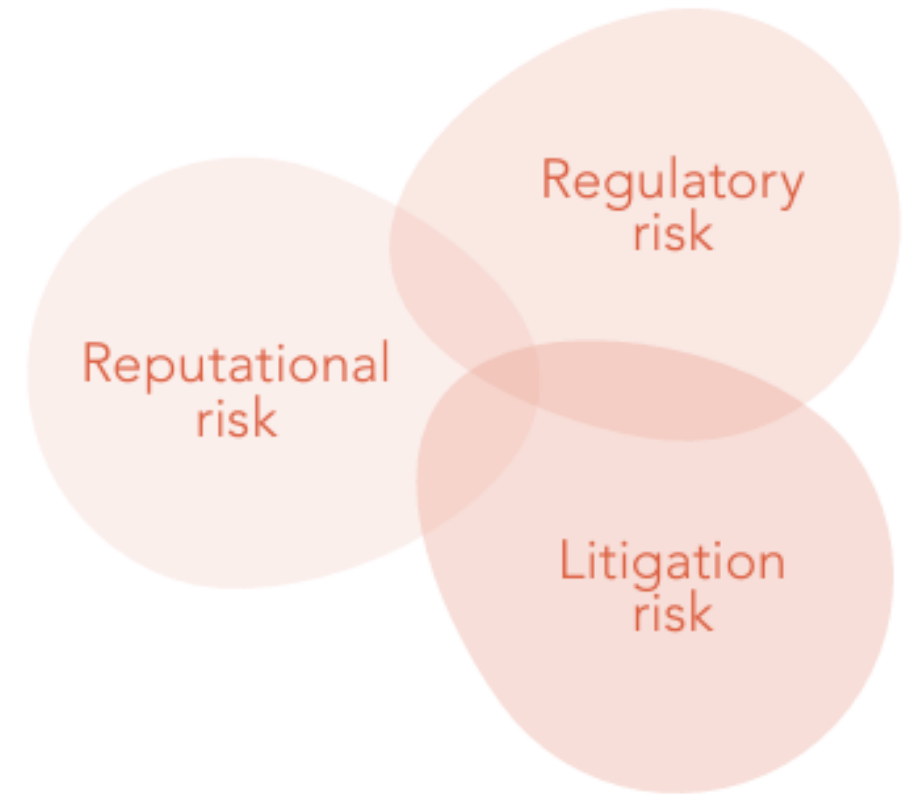

Belangrijke, overlappende risico's bij niet-naleving

- **Reputatierisico**
- **Regelgevingsrisico**
 - Sancties bij niet-naleving, waaronder:
 - Hoge boetes
 - Inbeslagname producten en inkomsten
 - Tijdelijke uitsluiting van openbare aanbestedingsprocedures
 - Tijdelijke uitsluiting publieke financiering (subsidies)
 - Verbod om producten op de Europese markt te brengen
- **Aansprakelijkheidsrisico**

Operationele en financiële risico's

Praktisch: wat komt er op bedrijven af en wanneer?

1

Katoenen t-shirt

2

Kledinghanger

3

Kartonnen doos

ESPR

(Verordening inzake ecologisch
ontwerp voor duurzame
producten)

ESPR

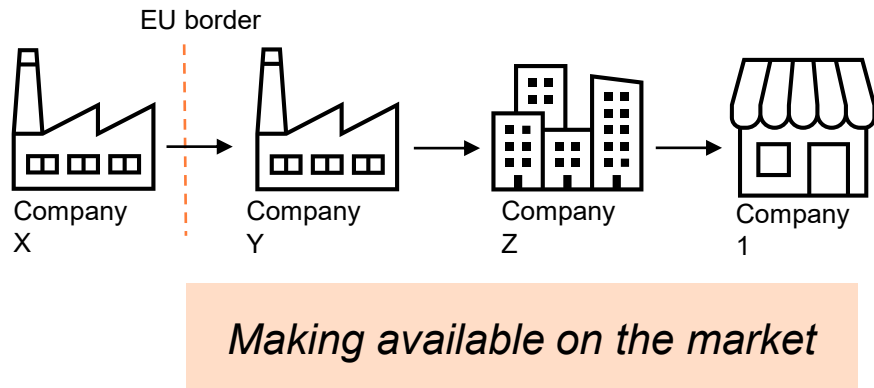
Ecodesign for Sustainable Products Regulation

- ESPR heeft als doel de **duurzaamheid van producten die op de EU-markt worden gebracht aanzienlijk te verbeteren** door hun circulariteit, energieprestaties, recyclebaarheid en levensduur te verbeteren
- **Prestatie en informatie** eisen
- **Digital Product Passport (DPP)**
- **Green Public Procurement** regels
- Regels m.b.t. **verbieden vernietiging** van onverkochte consumentenproducten

Voor wie?

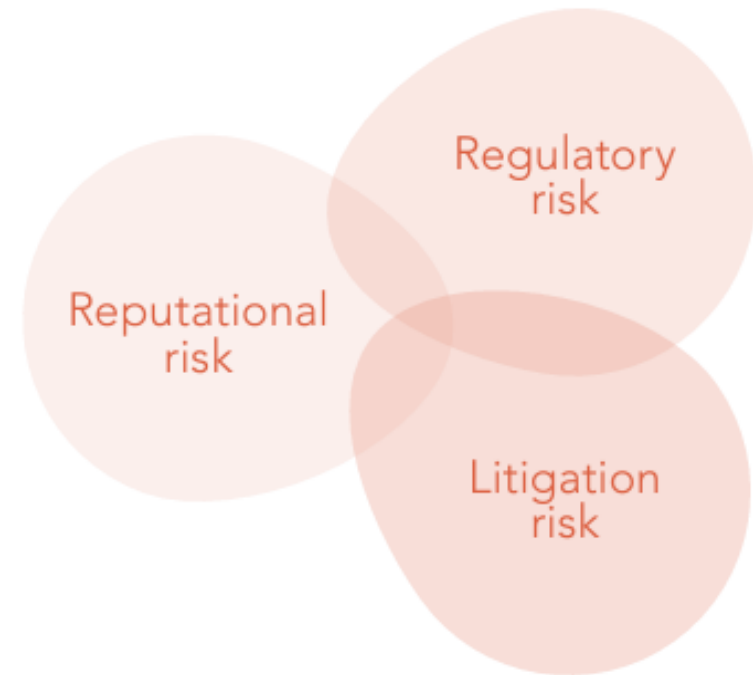
Marktdeelnemers zijn verantwoordelijk voor de naleving van de ecodesign vereisten

Illustratief voorbeeld

¹ 'marktaandeelnemer' betreft de fabrikant, de gemachtigde vertegenwoordiger, de importeur, de distributeur, de handelaar en de fulfilmentdienstverlener;

Risico van *non-compliance*

Specifieke eisen en datapunten zullen worden gepubliceerd via *delegated acts*.
Naar verwachting zullen de eerste *acts* in 2026 worden gepubliceerd.

Werkplan met meer richting op geprioriteerde producten gepubliceerd in april 2025

Adoption	Categories
Final Products	
2027	Textiles/Apparel
2027	Tyres
2028	Furniture
2029	Mattresses
Intermediate Products	
2026	Iron and Steel
2027	Aluminum
Horizontal Requirements	
2027	Repairability (including scoring)
2029	Recycled content and recyclability of electrical and electronic equipment

Prestatie en informatie eisen

Prestatie-eisen

- **Minimum- of maximumwaarden** met betrekking tot een specifieke productparameter of een combinatie daarvan;
- **Niet-kwantitatieve eisen** die gericht zijn op het verbeteren van de prestaties met betrekking tot een of meer van dergelijke productparameters.

Informatie-eisen

Minimaal:

- **Digital Product Passport**
- Informatie over ***substances of concern*** (zorgwekkende stoffen)

Mogelijk, informatie gerelateerd aan:

- **Product parameters**
- Installatie, gebruik, onderhoud, reparatie **instructies**
- Demontage, hergebruik, renovatie, recycling, einde levensduur
- Ondersteuning en beïnvloeden **duurzame (klant)keuzes**
- **(Af)handeling** van partijen in de keten

De informatie moet duidelijk, gemakkelijk te begrijpen en afgestemd zijn op de specifieke kenmerken van de betreffende productgroepen en de beoogde ontvangers.

Vereisten worden gerelateerd aan specifieke parameters

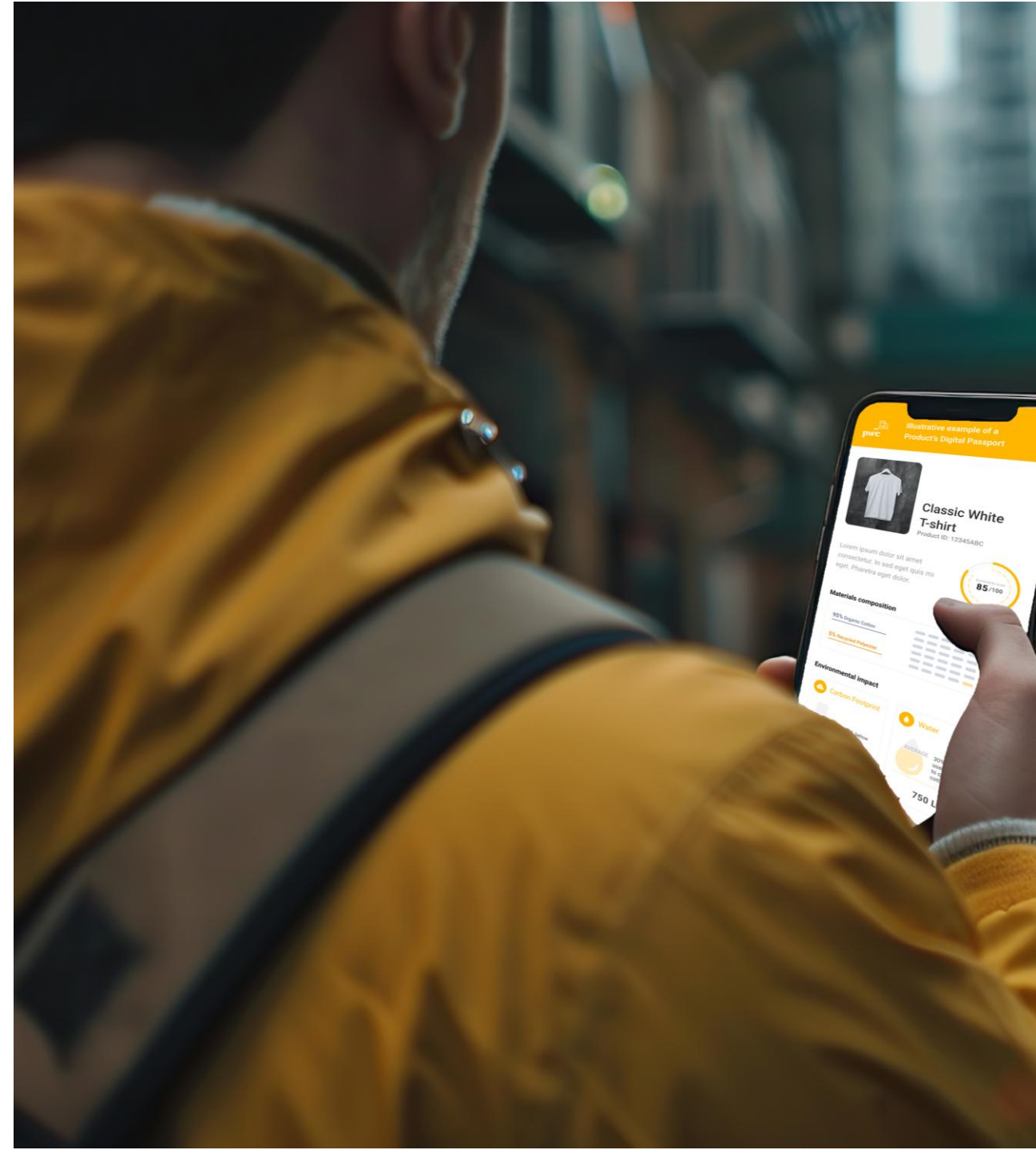
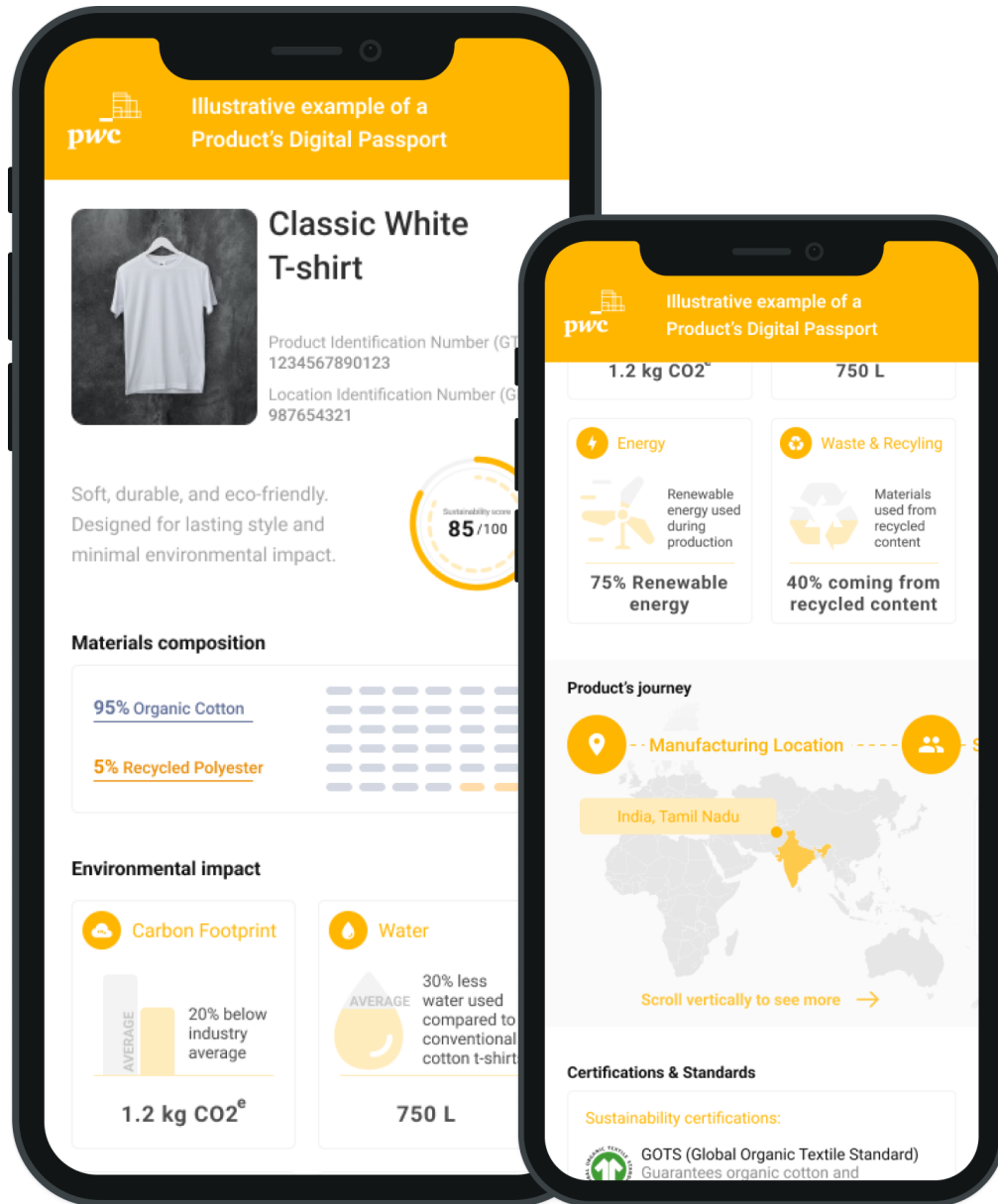
Prestatie-eisen

Informatie-eisen

durability and reliability

carbon footprint

Parameter	Data points – explanations and examples
durability and reliability	guaranteed lifetime, technical lifetime, mean time between failures, indication of real use information on the product, resistance to stresses or ageing mechanisms;
ease of repair and maintenance	characteristics, availability, delivery time and affordability of spare parts, modularity, compatibility with commonly available tools and spare parts, [...]
ease of upgrading, reuse, remanufacturing and refurbishment	number of materials and components used, use of standard components, use of component and material coding standards for the identification of components [...]
design, ease and quality of recycling	use of easily recyclable materials, possibility for high-purity sorting, number of materials and components used, use of standard components, [...]
avoidance of detrimental solutions	avoidance of technical solutions detrimental to reuse, upgrading, repair, maintenance, refurbishment, remanufacturing, and recycling of products and components;
substances (of concern)	use of substances (of concern) on their own, as constituents of substances or in mixtures, during the production process of products, or leading to their presence in products, [...]
water, energy and other resource use	use or consumption of energy, water and other resources in one or more life cycle stages of the product, incl. the effect of physical factors or software and firmware updates [...]
recycled content	use or content of recycled materials and recovery of materials, incl. critical raw materials;
renewable material use	use or content of sustainable renewable materials;
packaging	weight and volume of the product and its packaging, and the product-to-packaging ratio;
used components	incorporation of used components;
consumables for use and maintenance	yield, technical lifetime, ability to reuse, repair, and remanufacture, mass-resource efficiency, and interoperability;
environmental footprint	quantification, in accordance with the applicable delegated act, of a product's life cycle environmental impacts;
carbon footprint	product CO ₂ emissions;
material footprint	material composition of product through all life cycle stages;
plastic release	microplastic and nanoplastic during relevant product life cycle stages;
air water soil impacts	quantities and nature of emissions, including noise;
waste	amounts of waste generated, including plastic waste and packaging waste and their ease of reuse, and amounts of hazardous waste generated;
functional performance	ability to perform its intended use, precautions for use, skills required and compatibility with other products or systems;
lightweight design	reduction of material consumption, load- and stress-optimisation of structures, integration of functions within the material or into a single product component, [...]

Regels met betrekking tot verbieden vernietiging van onverkochte consumentenproducten

Verbod geldt per 19 juli 2026 voor kleding, kledingaccessoires en schoeisel voor grote ondernemingen (er zijn uitzonderingen).

Voor andere productgroepen is er nog geen verbod.

Er geldt ook een **jaarlijkse transparantieplichting** (rapportage) voor alle afgedankte onverkochte consumentenproducten. Breder dan textiel.

Wat rapporteren

- Aantal en gewicht
- Productcategorie
- Reden van afdanking
- Bestemming (bijv. hergebruik, recycling, andere toepassing, verwijdering)
- Maatregelen genomen en gepland om vernietiging te voorkomen

PPWR

(Verordening betreffende
verpakkingen en
verpakkingsafval)

Wat is de PPWR en voor wie van belang?

Packaging and Packaging Waste Regulation

- Nieuwe EU-verordening verpakkingen
- Rechtstreekse toepassing
- Doel: **minder afval, recyclebaarheid en inzameling & interne markt**
- Eisen voor o.a.:
 - **Recyclebaarheid**, 100% vanaf 2030
 - **Ontwerpcriteria** (*design for recycling*)
 - **Zorgwekkende, schadelijke stoffen**
 - **Markeringen**
 - **Statiegeldsystemen**

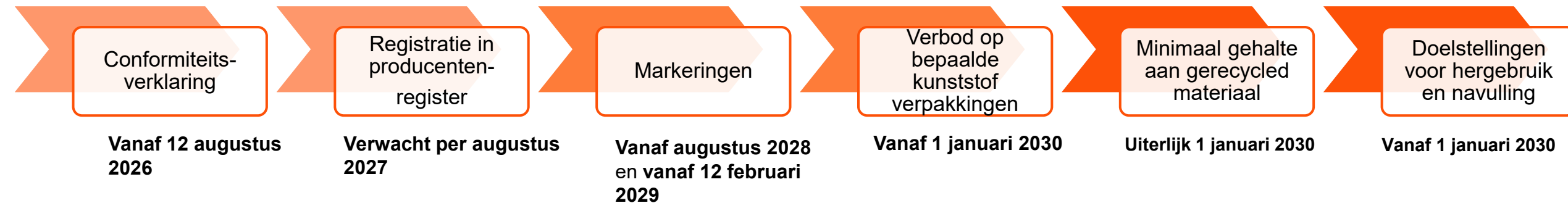
Voor wie van belang?

- Zeven verschillende verpakkingen
- Acht verschillende rollen
- Rol o.a. afhankelijk van soort verpakking, plek in supply chain, grootte onderneming
- **Iedere rol en verpakking → specifieke verplichtingen**

Tijdslijn van de belangrijkste verplichtingen

Packaging and Packaging Waste Regulation

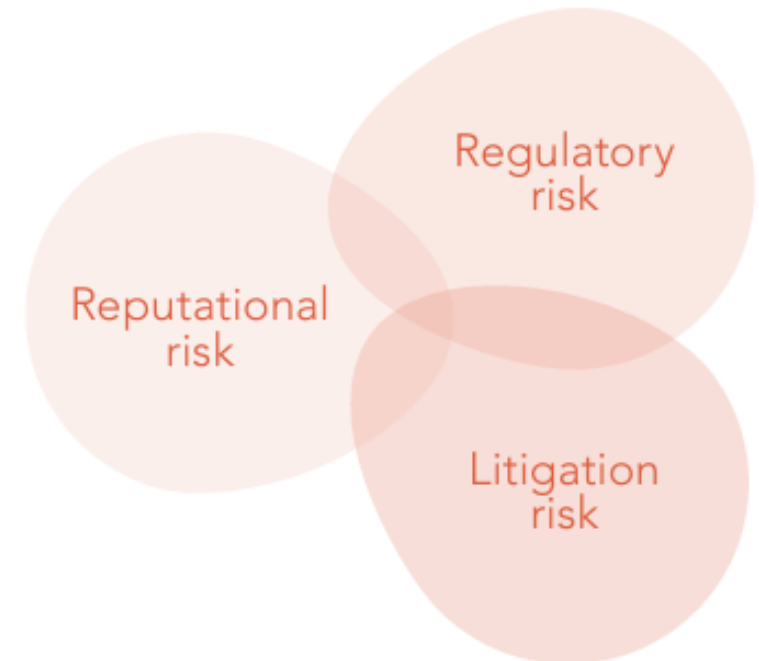
Nadere uitwerking van PPWR wordt geregeld via *delegated acts*.

Naar verwachting worden tot en met 2029 zeker dertig aanvullende documenten gepubliceerd.

PPWR – concrete toepassing

Packaging and Packaging Waste Regulation

- Verplichtingen vanaf 12 augustus 2026:
 - **Conformiteitsverklaring** opstellen/ontvangen en bewaren
 - **Informatievereisten**: naam fabrikant + identificatie-element op verpakking (bijv. met QR code)
 - Eisen aan **zorgwekkende stoffen**
- Veranderende aangifteregels
- Gevolgen van niet-naleving?
 - Geen toegang tot EU-markt zonder conformiteitsverklaring

EUDR (Ontbossingsverordening)

Verbod & voor wie?

Relevante grondstoffen en producten mogen niet in de handel worden gebracht, op de markt worden aangeboden of worden uitgevoerd, tenzij zij:

- **ontbossingvrij** zijn, en
- geproduceerd zijn overeenkomstig de **relevante wetgeving van het land van productie**, en
- vergezeld gaan van een **zorgvuldigheidsverklaring**

Import in de EU

Leveren / verstrekken binnen de EU

Export vanuit de EU

EUDR tijdlijn

Grondstoffen en producten

Vastgelegd in bijlage I op basis van gecombineerde nomenclatuur (GN-code)

BIJLAGE I	
Relevante grondstoffen en relevante producten als bedoeld in artikel 1	
De volgende tabel geeft een overzicht van goederen die zijn ingedeeld in de gecombineerde nomenclatuur in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87, als bedoeld in artikel 1 van deze verordening.	
Behalve voor bijproducten van een productieproces, indien bij dat proces materiaal werd gebruikt dat geen afvalstof was in de zin van artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2008/98/EG, is deze verordening niet van toepassing op goederen die volledig zijn vervaardigd uit materiaal dat zijn levenscyclus heeft voltooid en anders als afvalstof zou zijn verwijderd in de zin van artikel 3, lid 1, van die richtlijn.	
Relevante grondstof	Relevante producten
Runderen	0102 21 , 0102 29 Levende runderen ex 0201 Vlees van runderen, vers of gekoeld ex 0202 Vlees van runderen, bevroren ex 0206 10 Eetbare slachtafval van runderen, vers of gekoeld ex 0206 22 Eetbare levers van runderen, bevroren ex 0206 29 Eetbare slachtafval van runderen (met uitzondering van tongen en levers), bevroren ex 1602 50 Andere bereidingen en conserven van vlees, van slachtafval of van bloed, van runderen ex 4101 Huiden en vellen van runderen (vers, gezouten, gedroogd, gekalkt, gepekeld ("pickled") of anderszins geconserveerd, doch niet gelooit, niet tot perkament verwerkt of verder bewerkt), ook indien onthard of gesplit ex 4104 Gelooide ontharde huiden en vellen en niet-afgewerkt leder ("crust"), ook indien gesplit, maar niet verder bewerkt ex 4107 Leder dat na het looien of het drogen verder is bewerkt, alsmede tot perkament verwerkte huiden en vellen, van runderen, onthard, ook indien gesplit, andere dan de producten bedoeld bij post 4114
Cacao	1801 Cacaobonen, ook indien gebroken, al dan niet gebrand 1802 Cacaodoppen, cacaochillen, cacaovliezen en andere afval van cacao 1803 Cacaopasta, ook indien ontvet 1804 Cacaoboter, cacaovet en cacao-olie 1805 Cacaopoeder, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen 1806 Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten
Koffie	0901 Koffie, cafeinevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen, van koffie; koffiesurrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding
Oliepalm	1207 10 Palmnoten en palmpitten 1511 Palmolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd 1513 21 Ruwe palmpitten- en babassunotenolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd 1513 29 Palmpitten- en babassunotenolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd (met uitzondering van ruwe olie)

Runderen

levende runderen, vlees, leder

Cacao

bonen, pasta, chocolade

Koffie

ongebrand, gebrand, schillen

Oliepalm

noten, pitten, glycerol, industriële zuren

Soja

bonen, meel, olie, perskoeken

Rubber

banden, binnenbanden, profielen, drijfriemen, transportbanden, kleding

Hout

pulp, papier, meubels, pallets, verpakkingen

Producten onderworpen aan EUDR?

- ▼ **6109** T-shirts, borstrokken en onderhemden, van brei- of haakwerk : [\(TN701\)](#)
- ▼ **6109 10** - van katoen :
 - [6109 10 00 10](#) - - T-shirts
 - [6109 10 00 90](#) - - andere
- ▶ **6109 90** - van andere textielstoffen :

nee

- ▼ **4421** Andere houtwaren : [\(TN701\)](#)
- [4421 10](#) - klerhangers

ja, 4421

- ▼ **4819** Dozen, zakken, hoezen en andere verpakkingen van cellulosevezels; kartonnagewerk voor kantoor en andere gebruikte artikelen
- [4819 10](#) - dozen van gegolfd papier of van gegolfd karton
- [4819 20](#) - vouwdozen, andere dan van gegolfd papier of van gegolfd karton
- [4819 30](#) - zakken met een bodembreedte van 40 cm of meer
- [4819 40](#) - andere zakken, puntzakken daaronder begrepen
- [4819 50](#) - andere verpakkingsmiddelen, hoezen voor

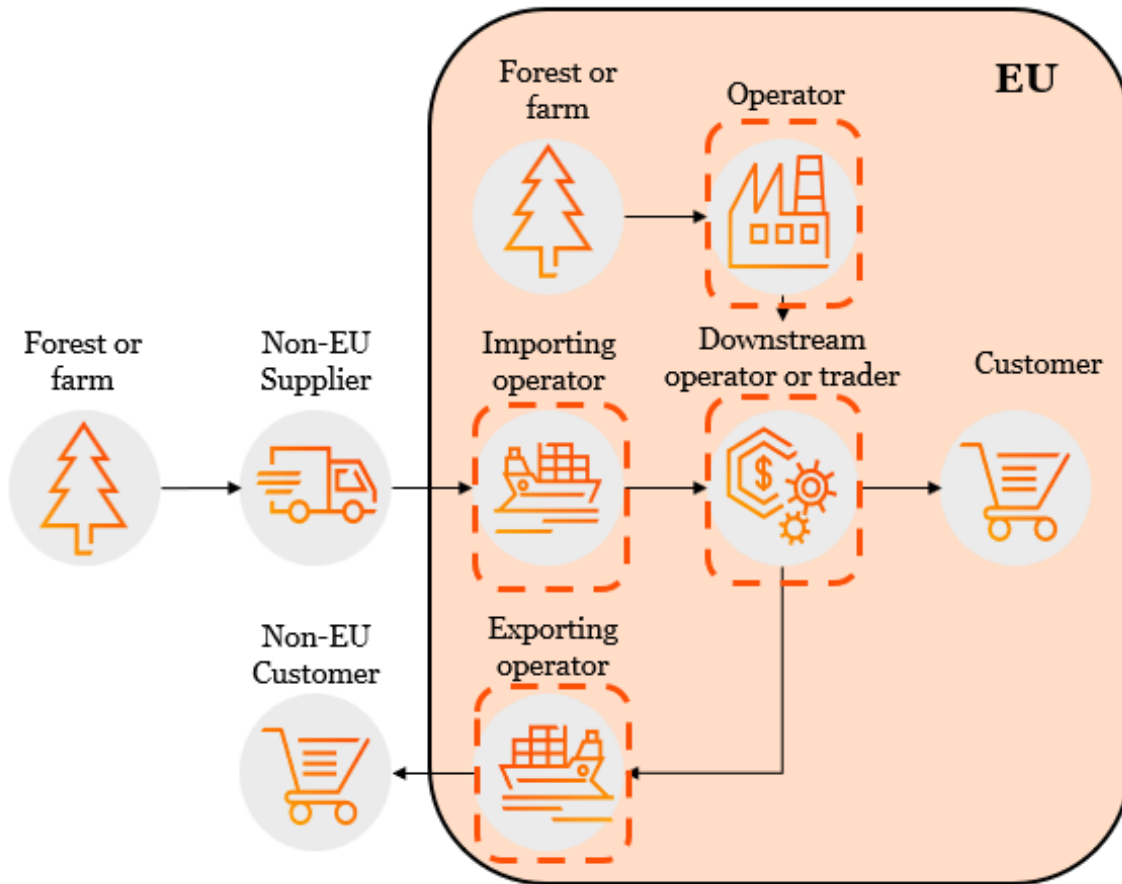

ja, hoofdstuk 48, m.u.v. bamboe en gerecycled

Naast productportfolio, juist óók bestanddelen, verpakkingen, reserveonderdelen, materialen voor fysieke locaties als fabrieken, kantoren en distributiecentra.

Producten onder EUDR, en dan?

Relevantie rol supply chain

- Verschillen in verplichtingen voor ‘marktdelnemer’, ‘downstreammarktdelnemer’ en ‘handelaar’
- Minder verplichtingen micro-, kleine en middelgrote ondernemingen
- Vereenvoudigde regeling voor primaire micro- of kleine marktdelnemers

Verplichtingen EUDR (marktdeelnemer, bijv. importeur)

Stelsel van zorgvuldigheidseisen: geheel van procedures en maatregelen

I. Informatievereisten

II. Risicobeoordelingsmaatregelen

tenzij geen of slechts verwaarloosbaar risico:

III. Risicobeperkende maatregelen

indien geen of slechts verwaarloosbaar risico:

Indienen zorgvuldigheidsverklaring vóór op de markt brengen of uitvoer

Vereenvoudiging bij 'laag risico' land van productie

Evaluatie stelsel minstens eenmaal per jaar

Jaarlijks verslag over stelsel

Bewaarplicht minstens 5 jaar

Informatievereisten

O.a.:

- Gedetailleerde beschrijving product
- Hoeveelheid
- Land van productie en delen van land van productie
- **Geolocatie (GPS coördinaten) en productiedatum of -tijdsperiode**
- Toereikend afdoende en verifieerbare informatie waaruit blijkt dat de relevante producten:
 - ontbossingsvrij zijn
 - zijn geproduceerd in overeenstemming met wetgeving land van productie

Risicobeoordeling

Dient afgestemd op en passend voor het specifieke bedrijf, de producten en supply chain

Beoordeling productspecifieke en algemene informatie en documentatie

Risicobeperking

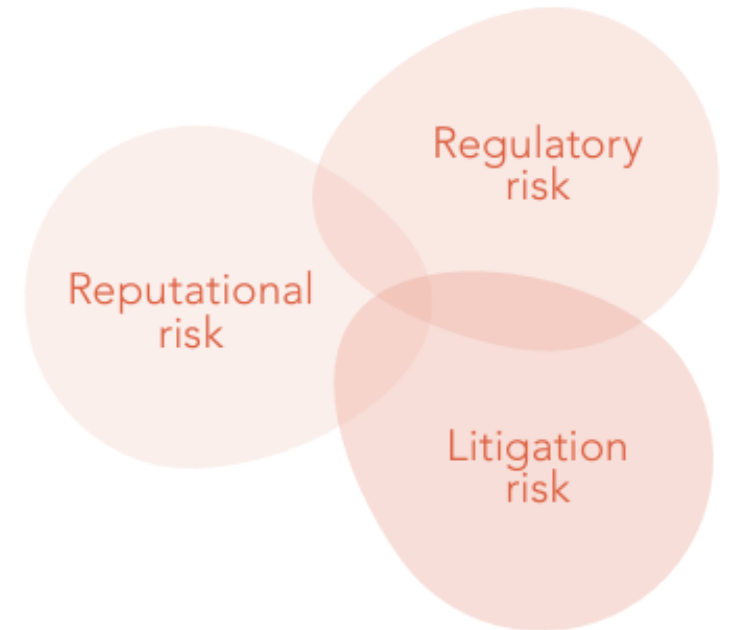
Passende risicobeperkende procedures en maatregelen om het risico tot nul of verwaarloosbaar te brengen, zoals:

- het eisen van aanvullende gegevens of documentatie;
- het uitvoeren onafhankelijke onderzoeken of audits;

Onafhankelijke controlefunctie op interne beleidslijnen, controles en procedures, en een (minstens) jaarlijkse evaluatie.

Non-compliance

- Rol douaneaangiften
- **Corrigerende maatregelen** (uit de handel nemen of terugroepen)
- **Sancties**
- Publicatie definitieve oordelen met naam, datum en overtreding op website Europese Commissie

Effecten van non-compliance kunnen impact hebben door de hele supply chain

Aandachtspunten

Klopt indeling producten (GN-codes)?

Naast focus op ontbossing, óók focus op relevante wetgeving

Niet enkel compliant per ingangsdatum EUDR – processen for continue controles en compliance

ECGT

(Richtlijn versterking
positie van de
consument voor de
groene transitie)

Wat is de ECGT?

Empowering Consumers for the Green Transition Directive

- Wijzigingsrichtlijn – Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken (ROHP)
- Verbod op misleiding en generieke claims (zonder bewijs)
- Beperking van private duurzaamheidskeurmerken
- Zowel greenwashing als social washing
- Toepassing vanaf **27 september 2026**

Belangrijkste elementen

Uitbreiding zwarte lijst (Bijlage I ROHP)

Onderbouwingsvereisten voor duurzaamheidsclaims

Toekomstgerichte claims: uitvoeringsplan en verificatie

Certificering van private duurzaamheidskeurmerken

Is dit greenwashing onder de ECGT?

In de webshop plaatst een kledingwinkel de volgende belofte bij t-shirts:

By 2030, all of our t-shirts will have been manufactured with 30% less water compared with the standard production process.

Source: Authority for Consumers & Markets, Guidelines regarding Sustainability Claims, Version 2, 2023

Is dit greenwashing onder de ECGT?

Een elektronicawinkel verkoopt laptops in een kartonnen verpakking met plastic handvat. Op de kartonnen verpakking staat het volgende:

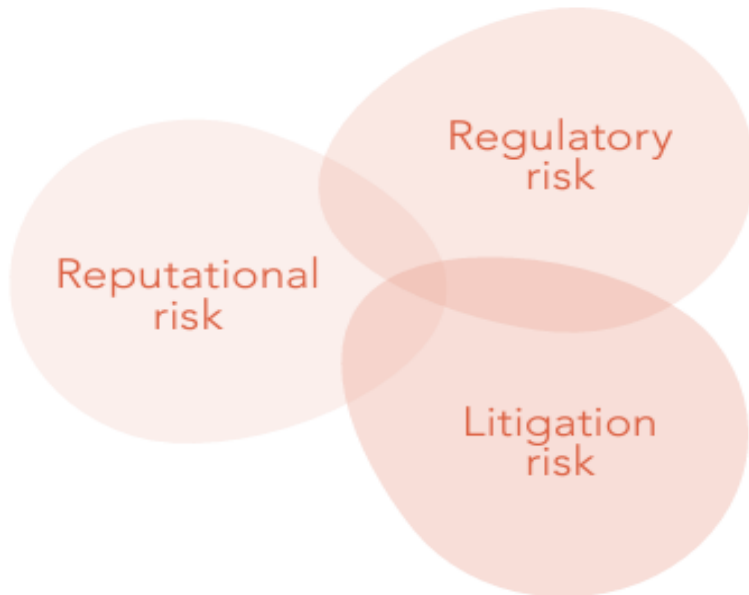
The packaging is recyclable.

Source: Authority for Consumers & Markets, Guidelines regarding Sustainability Claims, Version 2, 2023

Non-compliance

- Klachten bij Reclame Code Commissie
- Civiele claims (Fossielvrij/KLM)
- Sancties ACM/AFM

Shein fined €1m in Italy for misleading environmental claims about products

Chinese fast fashion retailer penalised month after €40m fine from French regulator in July

Italy's competition authority found fault with environmental sustainability and social responsibility messages on Shein's website. Photograph: Phil Noble/Reuters

The Italian authorities have fined Shein €1m (£870,000) for making “misleading or omissive” environmental claims about its products, the second time in as many months the Chinese fashion retailer has been targeted by European regulators.

PLD

(Productaansprakelijkheids-
richtlijn)

Wat is de PLD?

Product Liability Directive (PLD)

- Herziening van eerdere richtlijn uit 1985
- Bescherming consumenten tegen schade veroorzaakt door **gebrekkige producten**
- Moderniseert de regels om **nieuwe technologieën** te omvatten
- **Harmonisatie** van uitgangspunten voor aansprakelijkheid in EU lidstaten
- Toepassing vanaf **9 december 2026** (implementatie in Boek 6 en 7 BW)

Belangrijkste elementen

Meer producten vallen onder richtlijn:
ook digitale producten, kunstmatige intelligentie en software

Meer bedrijven (potentieel) aansprakelijk:
waarborgen dat altijd een in de EU gevestigde partij aansprakelijk is voor schadeclaims

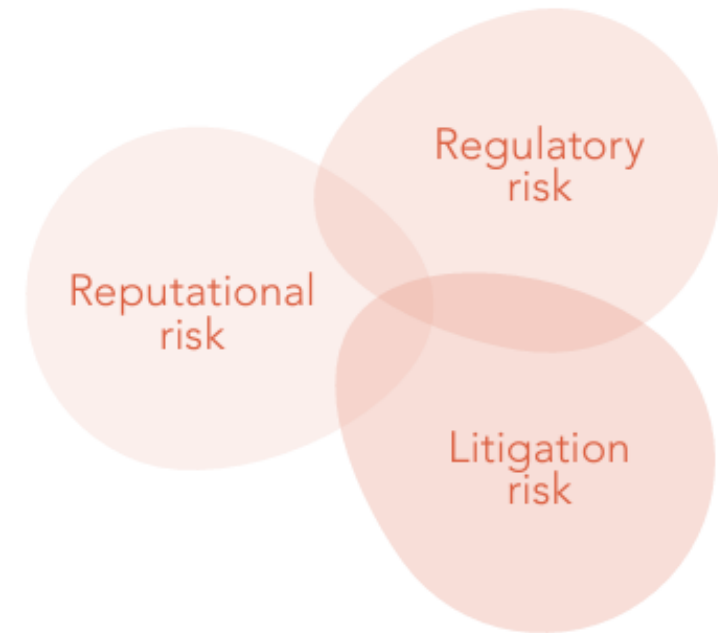

Betere bescherming voor consumenten:

- verkrijging bewijs: gelijk speelveld
- verlichting bewijslast consumenten

PLD: Key take-aways

- **Software** is nu een product onder de richtlijn
- **Welke rol in de distributie keten?**
“Marktdeelnemer” -> hiërarchisch regime van producent tot importeur of service provider, relevantie buiten/binnen EU.
- **Uitbreiding vergoedbare schade:** verlies of corruptie van data, evenals immateriële schade (psychologische schade/ pijn)
- **Vermoeden** van defect en oorzakelijk verband
- **Niet naleven van regels** over product **vergroten risico op aansprakelijkheid.**
- **Check contracten** op nieuwe aansprakelijkheidsnormen en verantwoordelijkheden

Wetgeving: wat is nu van belang?

**Veranderend
wetgevings-
landschap**

**Scoping: rol en
verplichtingen**

**Data als
fundament**

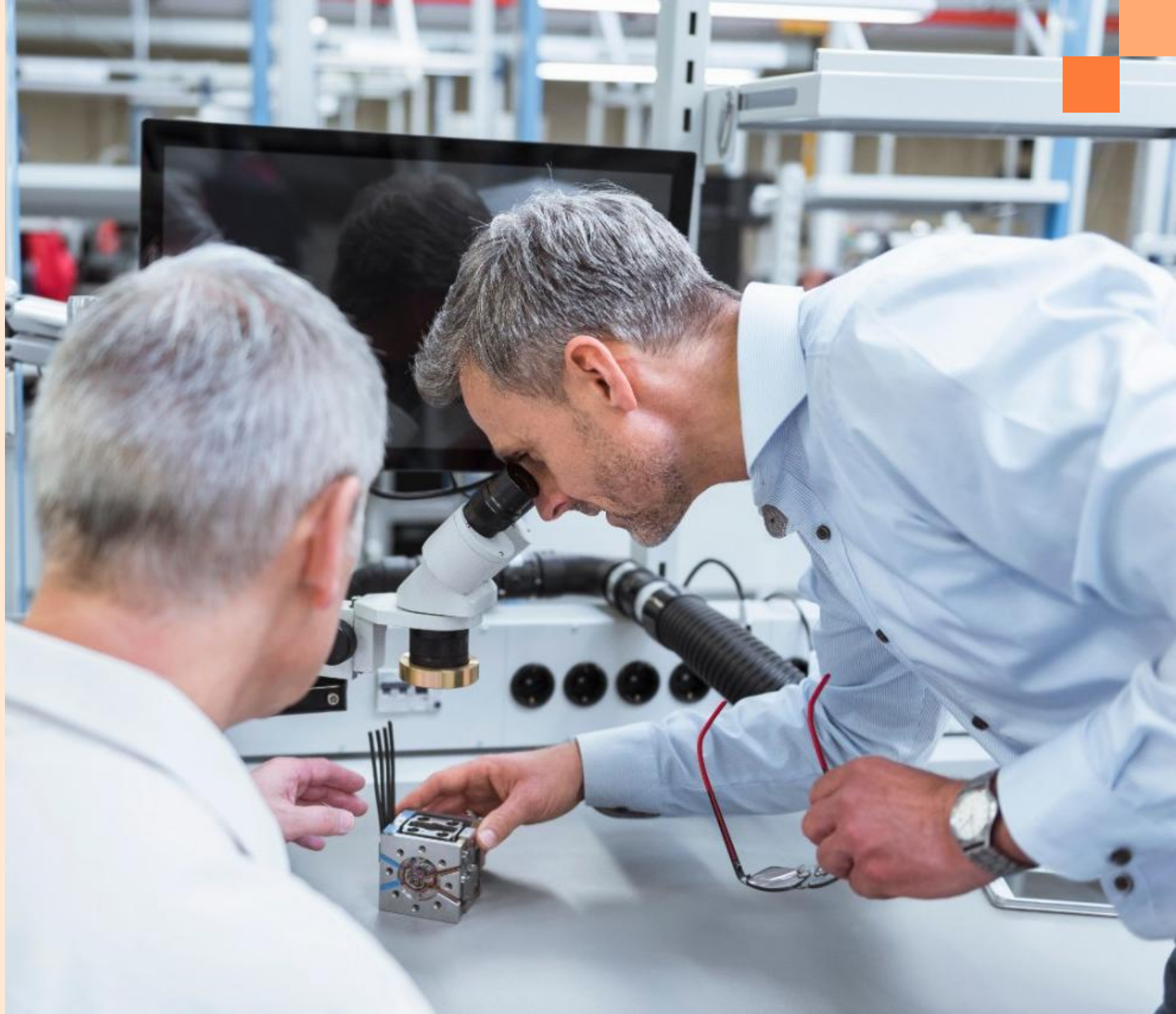
**Interoperabiliteit:
integrale aanpak**

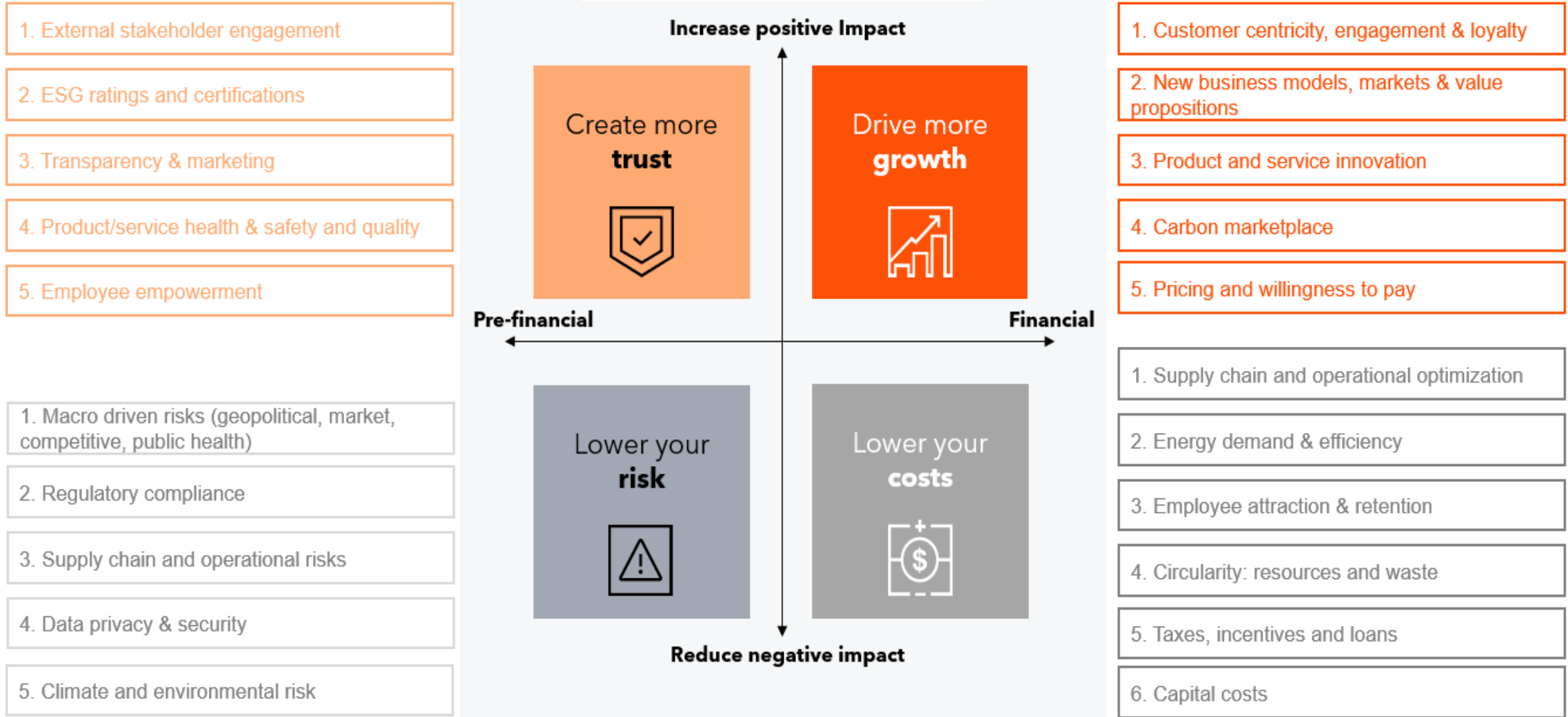
Creëren van kansen en waarde

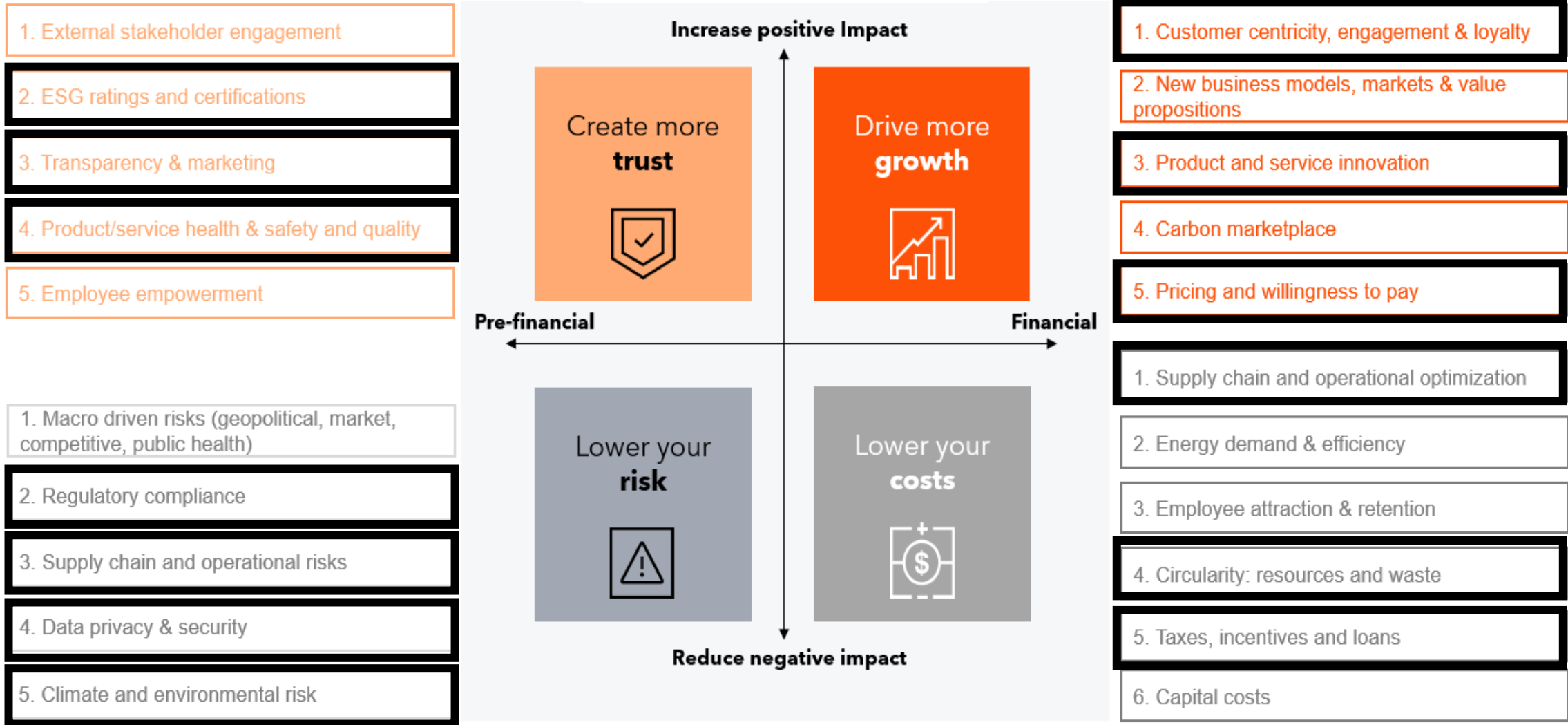
2

Kansen en waardecreatie

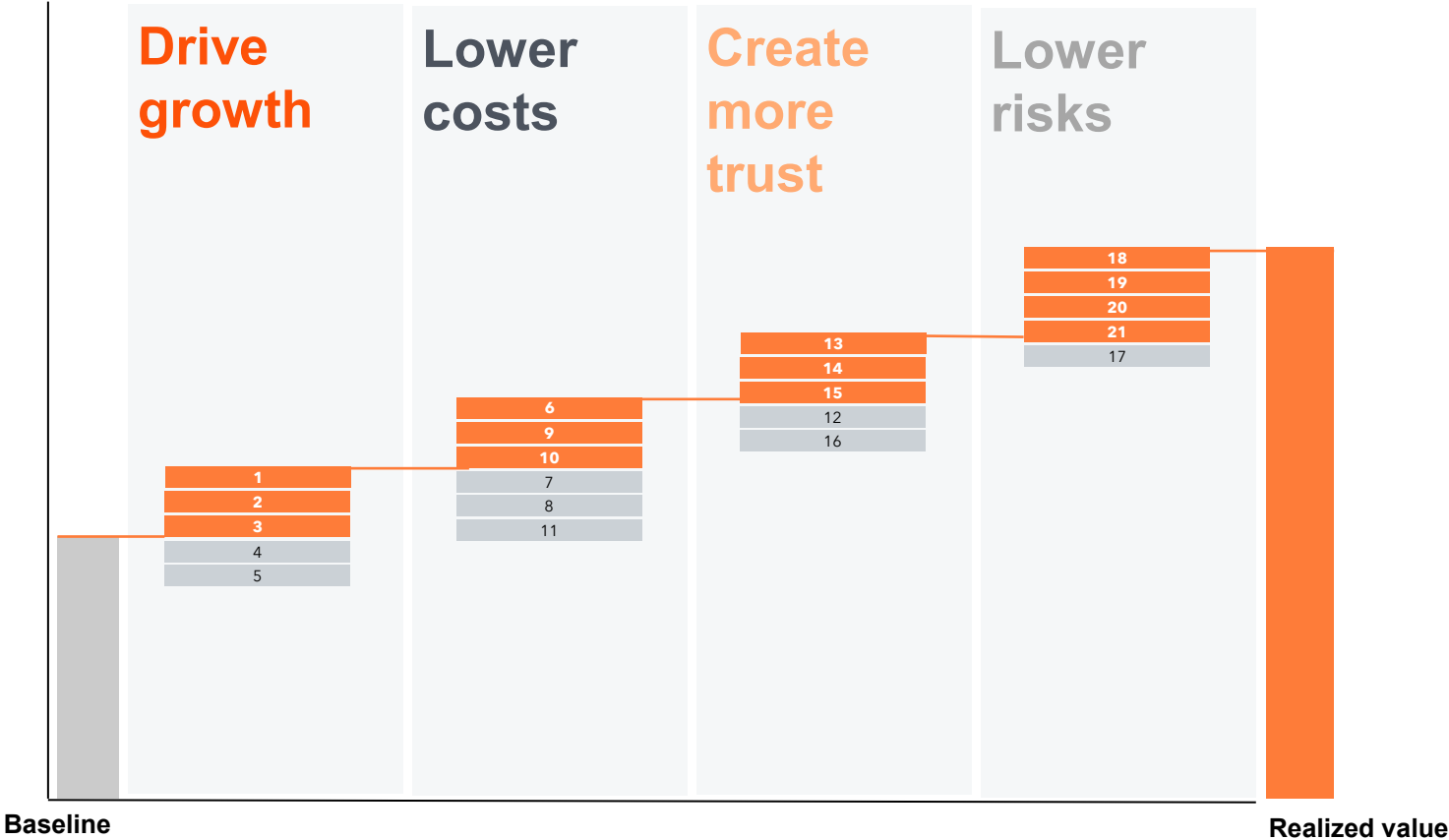
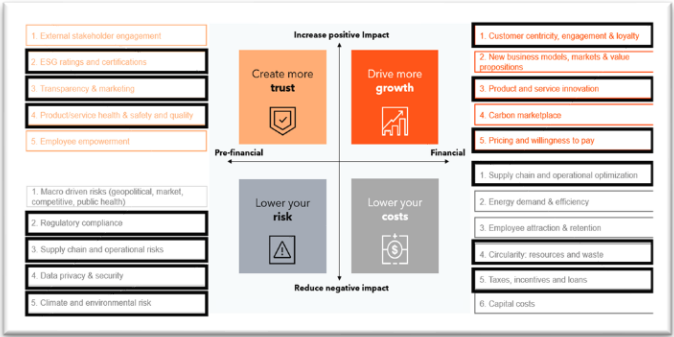

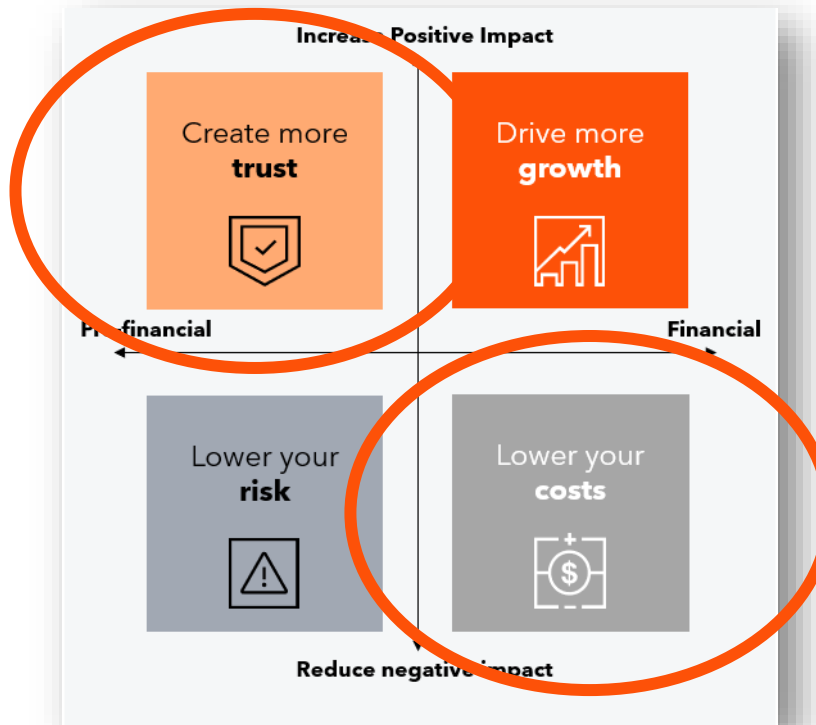
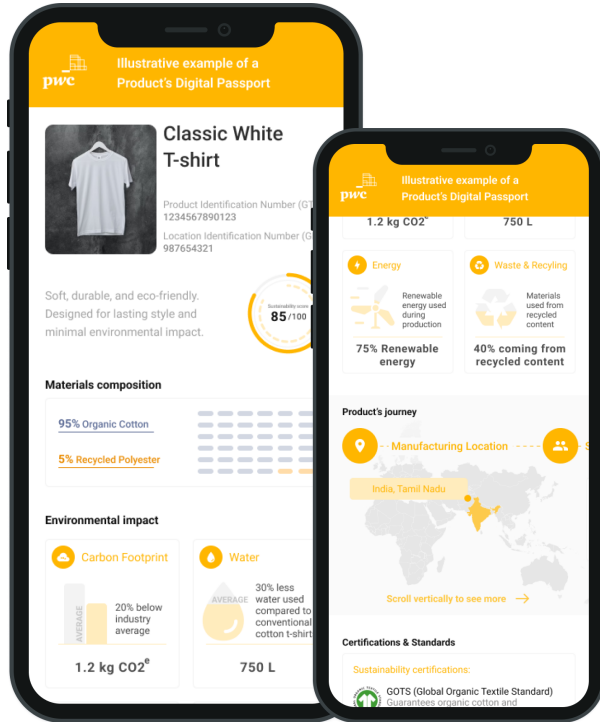

Illustratief voorbeeld - value bridge

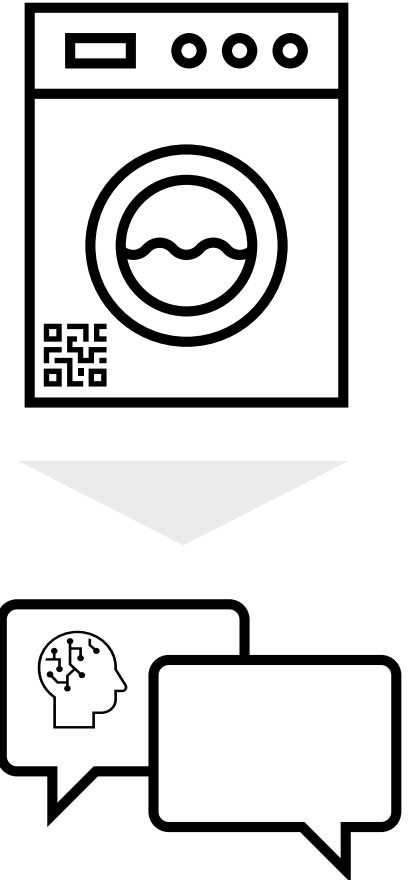

Voorbeeld – Digital Product Passport

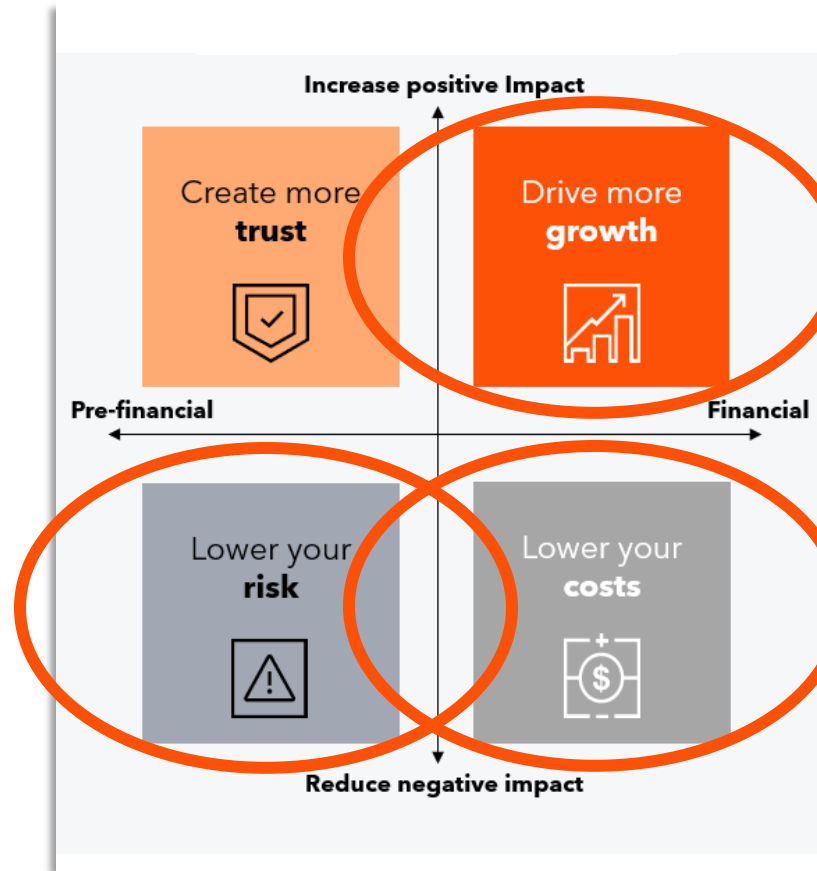
<< directe toegang tot rijke product informatie

Kostenbesparing door AI service agent 'achter de QR code' >>>

Voorbeeld – handdoek van gerecycled katoen

>>> Prijs & bereidheid om te betalen

>>> Circulariteit en afvalstoffen

<<< Marketing conform ECGT

3

Synergie en interoperabiliteit

Vereisten en kansen hebben impact op de bredere organisatie

06 Change

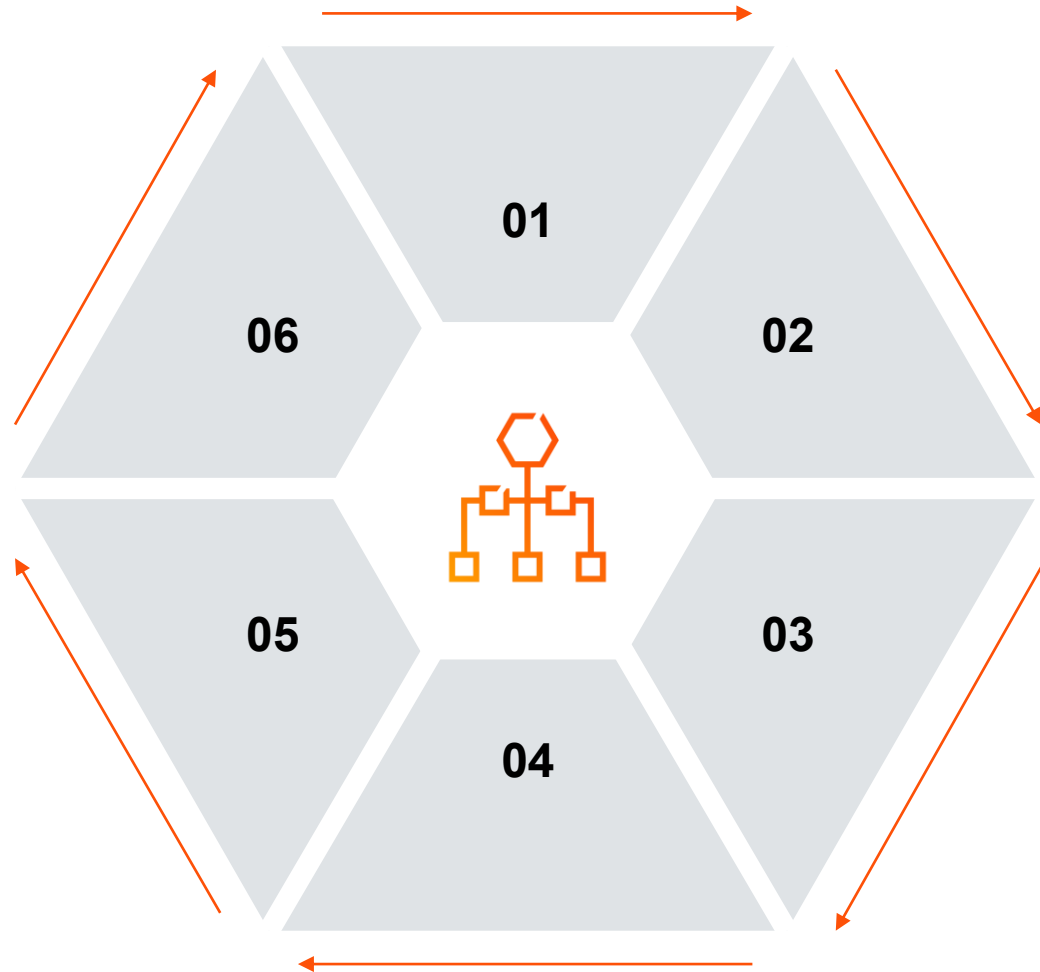
Productduurzaamheid raakt de bredere organisatie. Stakeholders dienen meegenomen te worden.

05 Governance

Duidelijkheid m.b.t. verantwoordelijkheden en governance vereisten vanuit wet- en regelgeving.

04 Supplier engagement

Samenwerking met leveranciers is noodzakelijk om uitdagingen zo efficient mogelijk op te lossen.

01 Data

Data staat centraal binnen product duurzaamheid en onderbouwt compliance én waardecreatie.

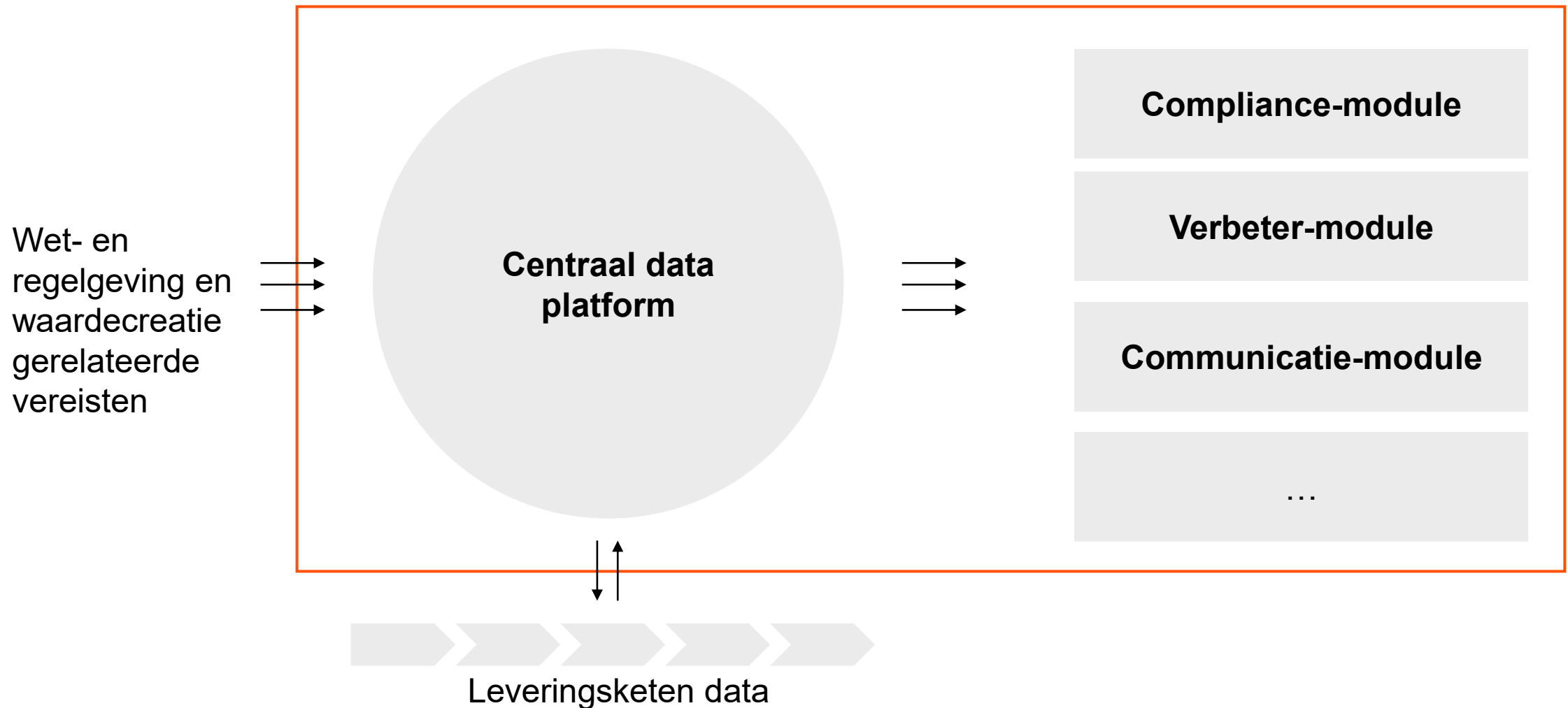
02 Processen

Nieuwe vereisten en kansen vragen om business process (re)design en afstemming.

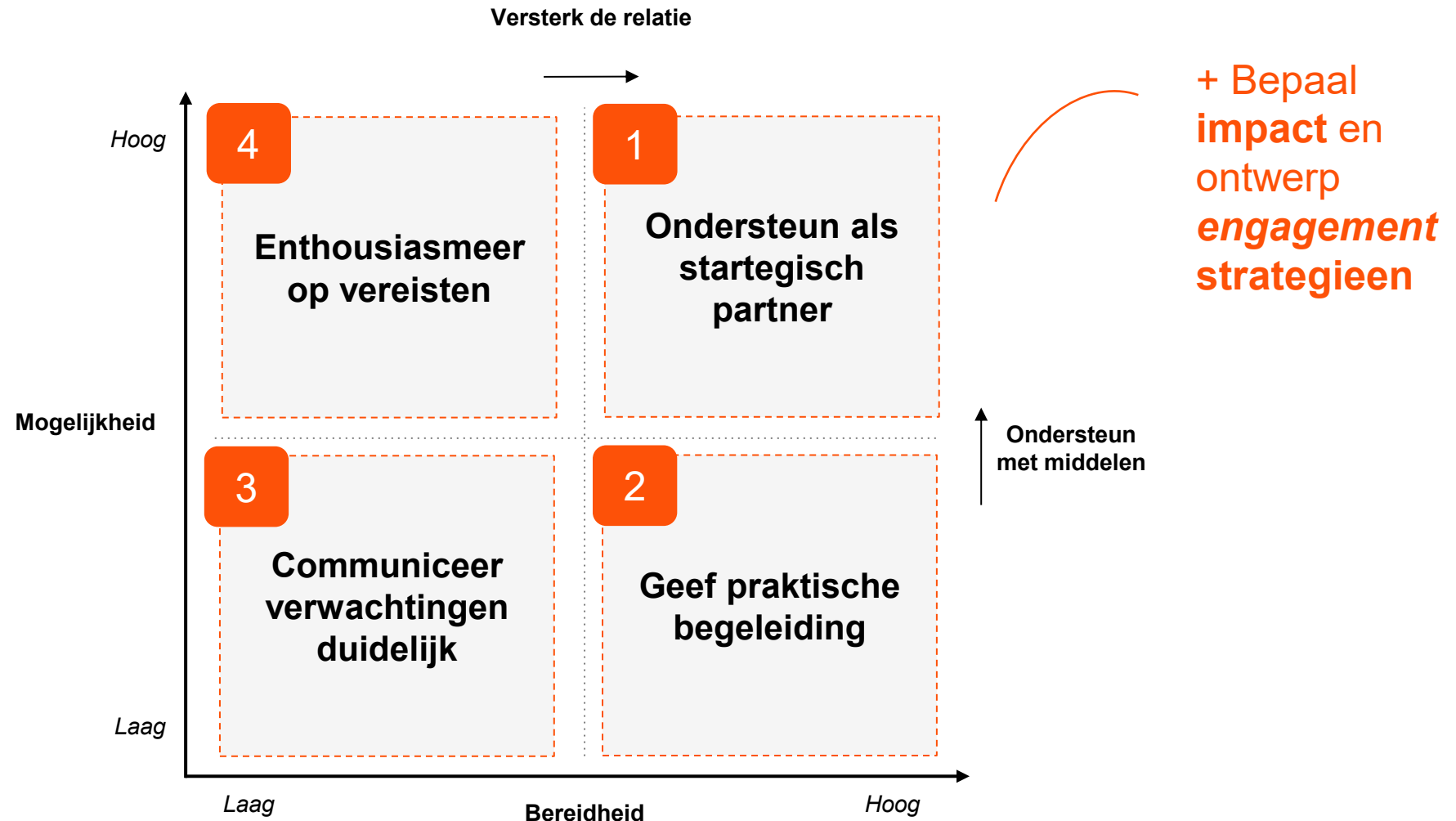
03 Technologie

(Nieuwe) technologie is nodig om nieuwe processen te ondersteunen en grote hoeveelheden data te verwerken.

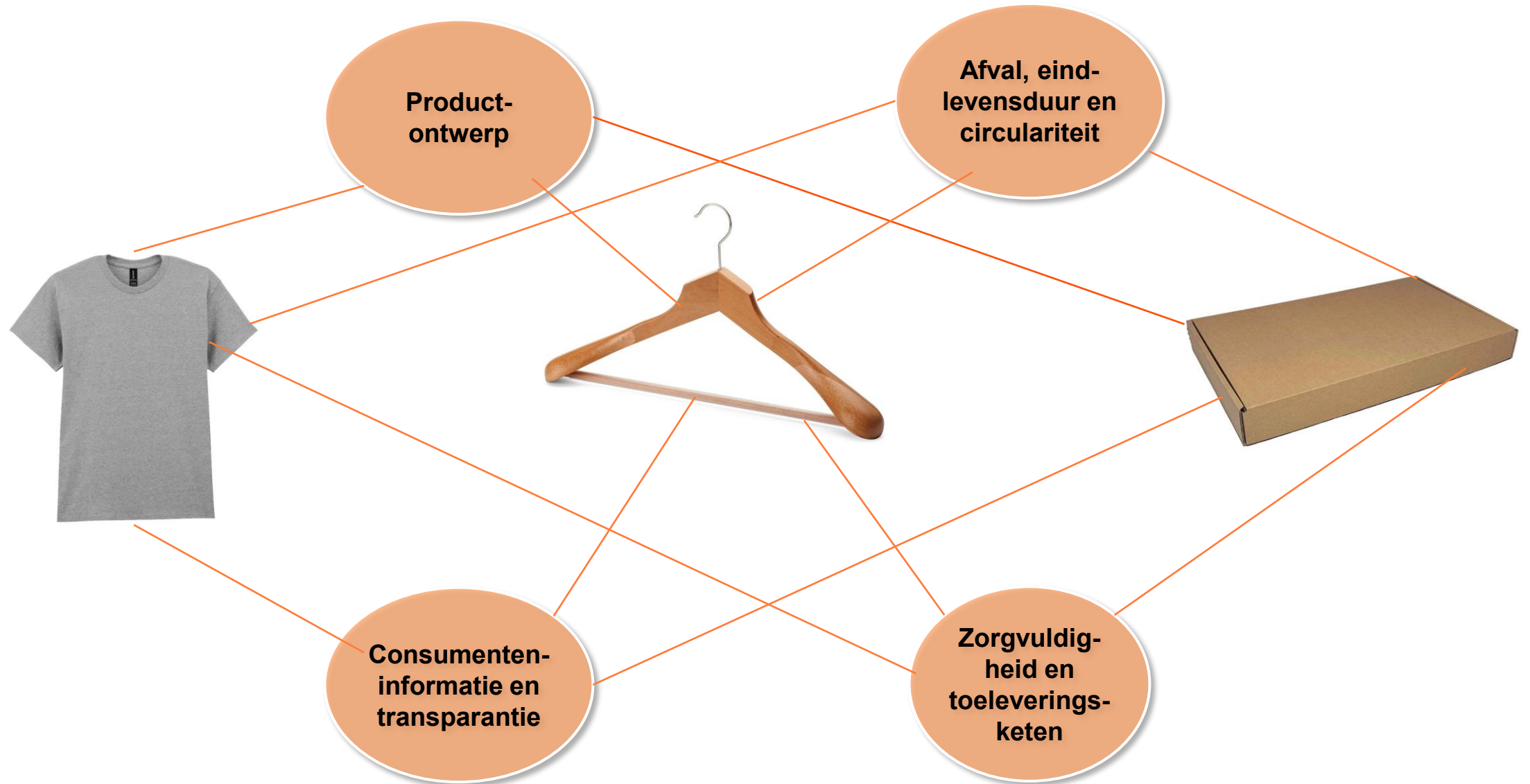
Een goed ontworpen en verbonden data platform is een voorwaarde om efficiënt aan vereisten te voldoen en nieuwe waarde te kunnen leveren

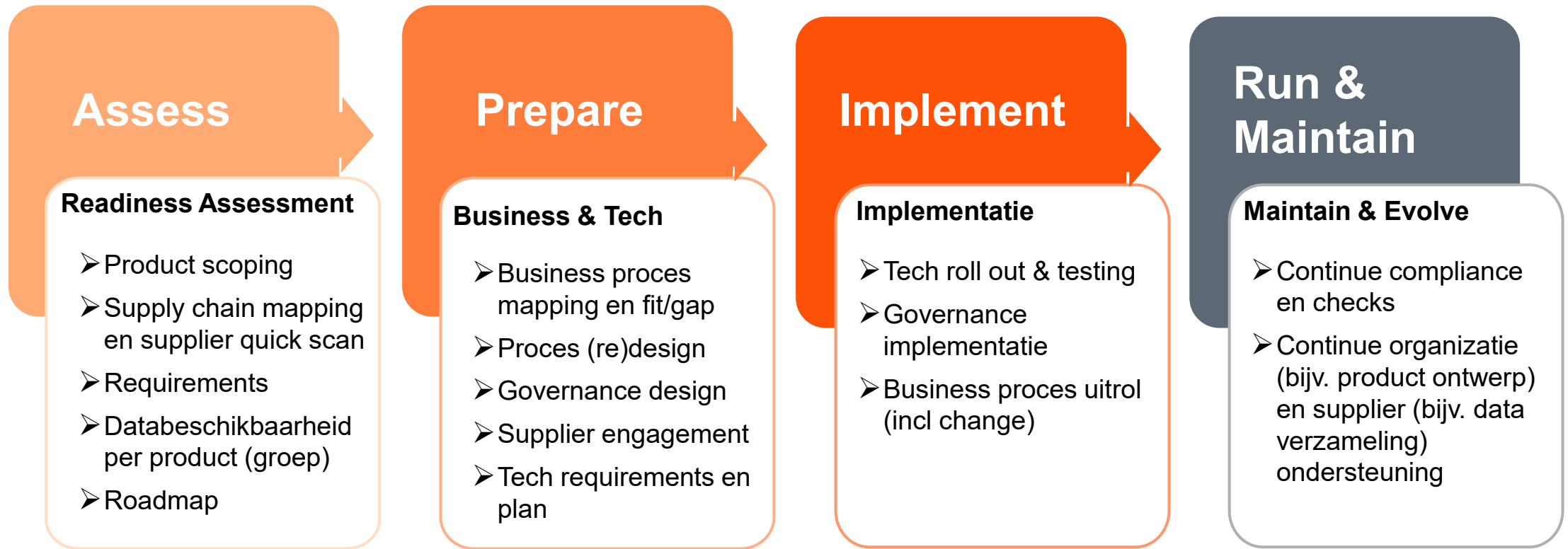
Samenwerking met leveranciers is belangrijk. Weten waar zij staan helpt hoe je moet samenwerken en wat je kan doen om te verbeteren

1 + 1 = 3: synergie tussen wetgeving en kansen

Morgen aan de slag? Kies dan voor een integrale benadering en aanpak

4

Vragen?

Contact

Renske Mackor

Director - Legal Sustainability

T +31 6 42 44 98 52

E renske.mackor@pwc.com

Bart Baeschnitt

Director – Sustainability
Transformation & Innovation

T +31 6 18 56 71 76

E bart.baeschnitt@pwc.com

Loes van Beurden

Director – Indirect Taxes

T +31 6 10 29 43 72

E loes.van.beurden@pwc.com

Thank you!

